

- Narvik -

N a r v i k , 2. desember 1953.

Forbundet for Sosial Oppreisning,
Kierschowsgt. 5,

O s l o .

Ad: Tidligere NS-medlemmers beskjeftigelse.

Jeg har med interesse lest Deres artikkel i Folk og Land for 24. oktober d.å. med overskriften "Tidligere NS-medlemmers beskjeftigelse". Jeg tillater meg å besvare de oppsatte spørsmål som følger:

1. INGV.BRENDELØKKEN, f. 6. juni 1904, bopel: Ursins vei 5, Narvik.
2. Gift - og har hustru og 3 barn å forsørge, helbredstilstand: God. I 1951 i august md. begynte jeg en mindre kioskorretning.
3. Ansatt som politikonstabel i Narvik fra 1. september 1933 etter å ha vikariert som politikonst. samme sted siden medio desember 1932. Den 9. april 1940 var jeg politikonstabel og pr. 8. mai 1945 politibetjent. Har vært medlem av offentlig pensjonskasse den hele tid.
5. Den 28. juni 1946 avsa retten på sorenskriverkontoret i Narvik følgende

D O M S S L U T N I N G:

Ingvald Nikolai Brendeløkken dømmes for forbrytelse mot prov. anordn. av 15/12-44 § 2 nr. 1 og 4, jfr. strls. § 86, alt sammenhelt med strls § 62, til fengsel i 6 - seks - måneder hvorfra fragår 146 - ethundreogseksogfirti - dager for utholdt vareteksarrest, samt til begrenset rettighetstap etter nevnte anordnings § 12, slik at de i anordningens § 11 nr. 1 og 2 nevnte rettigheter tapes for et tidsrom av 10 - ti - år

I saksomkostninger til det offentlige tilpliktes han å betale kr. 50.-

Dommen ble opplest for åpne dører. Tiltalte var til stede. Han erklarte at han vedtok dommen og ble gjort kjent med at opplesningen er trått istedenfor forkynnelse. Han bad om å få utskrift av dommen.

Brybjulv Ohlsen, kst.

Under henvisning til foranstående hva retten hadde å si:

"Ved straffeutmålingen er i skjerpene retning tatt hensyn til at tiltalte er en mann i moden alder og at det under de rådende forhold var en grov forbrytelse å tjenstgjøre i statspolitiet (jeg var i Grensepolitiet fra 1/8-41 til 1/9 '42, da jeg søkte avskjed).

"I formildende retning er lagt vekt på at tiltalte ikke har vært
 "noe aktivt medlem av partiet, at han under sin tjenstgjøring som
 "grensepolitibetjent ikke på noen måte har opptrått aggressivt,
 "at han har henlagt anmeldelser som kunne ha fått alvorlige føl-
 "ger for gode nordmenn, og at han i mars 1945 har hjulpet sokne-
 "prest Varmann, som var arrestert av det tyske politi, å komme
 "over fra fengslet til det norske sykehus.

Dengang hadde jeg ikke noen uttalelse fra Varmann, men i 1949
 da jeg forgjeves søkte Det Kgl. Justis-og Politidepartement om
 igjen å komme inn i min stilling, ga Varmann meg følgende bevit-
 nelse:

"Det er meg en glede å kunne bevitne at daværende politibetjent
 "Ingvald Brendeløkken ytte meg og min familie enestående bistann
 "i tida Januar-mai 1945, da jeg satt arrestert av Gestapo.

"Uten hensyn til personlig risiko satte han inn uavkortet all
 "sin dyktighet og kraft for å hjelpe meg, og sammen med andre
 "oppnåddes det resultat at mitt liv ble reddet.

"For dette vil jeg alltid være ham den største takk skyldig.

" Tysfjord prestegård, Kjøpsvik den 28.novbr.1949

" K. Varmann

Det kunne pekes på 11 liknende patriotiske handlinger jeg had-
 de utført hvor "gode" nordmenn var i fare. I 1946 hadde imidlertid
 intet av dette noen betydning for en vilkenssomhelst rett -
 sansynligvis hvor det måtte være i landet. Dette kunne like-
 noe punkt peke på at jeg hadde skadet noen menneske. Tvertimot.
 Dette kunne ikke bevise at jeg hadde vært medlem av NS. Det
 ble bragt på det rene at jeg aldri hadde hatt medlemsbøk og så-
 ledes ikke kunnet avgi troskapsløfte til Føreren.

De "gode gjerninger" jeg utførte var ikke i kraft av hjemmefront-
 mann, men ut fra mitt syn som politimann uansett om det gikk
 imot tyskerne eller NS.

Jeg fikk imidlertid føle at utakk er verdens lønn. Jeg har nå
 gått som suspendert politimann i 8 år og jeg har langt fra mer-
 ket at Departementet skulle være interessert i å få meg inn i
 tjensten igjen.

Da jeg i 1950 søkte Departementet om å få utbetalt uhevet opp-
 tjent lønn gjorde Departementet følgende påtegning:

"Sendes herr politimesteren i Narvik.

"Da Ingvald Nikolai Brendeløkken må ansees som okkupasjonsansatt

"har han ikke krav på uhevet, opptjent lønn, jfr. rundskriv av

"23. mai 1947 ad utrenskningslovens § 5. Han bes gjort kjent

"hermed.

"Etterforskningsdokumentene legges ved, sammen med herr politimes-

"terens eksnedisjon av 20. oktober 1950.

"

Oslo 25. oktober 1950

Det Kgl. Justis-og Politidepartement.

2. politikontor

A. Irgens (sign.)

Forbundet for Sosial Oppreisning.

Narvik, 2/12-1953.

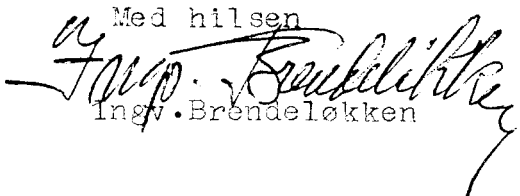
6. Som dere vil se av min dom ble jeg ikke fradømt stilling eller retten til å inneha sådan. Jeg ble kun fradømt pkt. 1 og 2. I skriv fra politimesteren i Narvik 21. september 1950 har jeg igjen stemmerett i offentlige anli gender samt rett til tjenstgjøring i rikets krigsmakt. Jeg ble suspendert fra min stilling og er det fremdeles, idet jeg iflg. dom ikke er fradømt stilling. Eller hvordan skal dette forstås ?
7. Jeg ble ikke forelagt bot. Den idømte frihetsstraff er sonet. Jeg ble arrestert den 16. mai 1945 og satt inne til 8. oktober s.å.- Dommen jeg fikk 28. juni 1946 ansåes utsont ved utholdt varøtektsarrest. Jeg ble ikke pålagt erstatning eller inndragning.
8. Jeg er i første rekke utdannet som politimann og har gjennomgått politiskole og etterførkingskurs. Jeg er officersutdannet (u.off.skolen 1926) og handelsutdannet. Min spesialitet nå er regnskaper. Jeg var i tida 1946 til 1951 bokholder i førma B. Stoltenberg A/S, Narvik, - bygnings- og entreprenørfirma. Siden 1952 har jeg vært kontorsjef i firma murmester Arne Nilsen, Narvik. Da innehaveren døde i mai md. i år, måtte jeg ta ledelsen i firmaet. Det kan nevnes at nevnte firma har Telegraf- og Posthusbygget til oppførelse i Narvik, Narvik jernbanestasjon, Narvik brannstasjon, et større restaurantbygg i Kongens gt. etc. Firmaet skal nå avvikles.- Jeg tør således si at jeg har et godt kjennskap til det som foregår innenfor bygningsbransjen. Heretter vil jeg forsøke å greie meg med den kioskforretning jeg driver. Jeg har jo nå vært ute av politiet i hele 8 år og da kan det vel være det samme om å komme inn igjen. Jeg blir jo 50 år i 1954.

Jeg vil dog ikke undlate å nevne at jeg er av den mening at en frifinnelse skulle være mulig om min sak kom opp igjen. I alle fall måtte det være et rimelig krav å forlange lønn i suspensjonstida.

Jeg vil være Dem meget takknemlig om jeg kan få noen opplysning fra Dem om hvordan jeg skal forholde meg i dette. Jeg skulle tro Forbundets juridiske avdeling vil kunne få utlånt saksdokumentene vedr. min sak.

Jeg imøteser med den største interesse Deres behagelige svar.

Med hilsen

Ingv. Brendeløkken

"Grane", Foymland, 20.11.1953.
Husøysund p.å.

Forbundet for Sosial Oppreisning,
Forbundssekretæren,
Kierschowsgt.5,

O s l o.

I henhold til Deres anmodning i "Folk og Land" nr.38 for 24.oktober 1953 tillater jeg meg å melde som en av de "utrenskede" offentlige tjenestemenn det formentlig dreier seg om i dette tilfelle.

Mine opplysninger nedenfor setter jeg opp etter samme system som er benyttet av herr forbundssekretæren i Huskelisten i avisen.

Post 1. Lorentz Bernhoff Hansen, f.19.2.1897. Postadresse:
Foymland, Husøysund p.å.

Post 2. Leg har hustru og en 8 år gammel gutt til full forsørgele. Jeg mener selv at jeg er frisk, har god helbred og er fult arbeidsdyktig. Siden høsten 1949, da jeg nylig var ferdig med soningen av reststraffen, har jeg gått som arbeider på en båtslipp i Nøtterøy. Lønnen har vært og er kr.3,06 pr.time. Jeg har ingen formue.

Post 3. Jeg har hatt følgende offentlige stillinger:
1920 - 1924 lensmannsbetjent i Nesseby
1924 - 1929 i Sør-varanger
1929 - 1931 skatteoppkrever i Sør-Varanger kommune
1931 - 1937 herredskasserer i
1937 - 1943 kontorsjef og forretningsfører for ligningsvesenet i Sør-Varanger.
Fra 1943 lensmann i Nord-Varanger.

Den 9.april 1940 var jeg altså kontorsjef i Sør-Varanger kommune og forretningsfører for ligningsvesenet i kommunen. Den 8.mai 1945 var jeg lensmann i Nord-Varanger, men tjenestgjorde da etter evakueringen av Finnmark midlertidig som lensmann i Andebu.

Jeg var medlem av Statens Pensjonskasse fra september 1943.

Post 4. Ikke aktuelt for meg.

Post 5. Ved Varanger herredsretts dom av 25.mai 1948 blev jeg dømt til tvangsarbeide i 2 år, samt tap, for et tidsrom av 10 år, de rettigheter som er nevnt i landsviklovens § 10 nr.1 og 2.

Jeg blev ikke fradømt stillingen som lensmann, men såvidt jeg forstod av uttalelser som følt i retten blev det ansett for å være unødvendig fordi jeg

var ansatt som lensmann av NS-myndighetene under okkupasjonen. I tiltalebeslutningen var det påstått inndragning, men dette spørsmål blev utsatt under rettssaken og er senere frafalt.

Post 6. Besvart under post 5.

Post 7. Da jeg blev dømt den 25.mai 1928 hadde jeg sittet i fengsel i 7 måneder. Reststraffen, ca.7 måneder, sonet jeg på Ilebu fra november 1948 til mai 1949.

Post 8. Jeg har ingen spesialutdannele.

. . . .

I den tiden som er gått siden jeg blev ferdig med soningen av røststraffen, og særlig de to siste årene har jeg flere ganger søkt på ledige averterte stillinger i stat og kommune, men det har ikke lyktes å få noen. Når jeg har søkt ledige stillinger har jeg, det mener jeg selv i allefall, nøye passet på at det har gjeldt stillinger som har rangert adskillig lavere enn de stillingene jeg hadde før krigen, og at jeg etter min tidligere praksis skulle være kvalifisert.

Jeg tillater meg å nevne et par eksempler:

I høst søkte jeg en stilling som assistent ved Nøtterøy ligningskontor. Jeg fikk den ikke, var ikke med som reserve engang. Jeg bor nu i Nøtterøy hvor jeg har både hjemstavns- og boret. Omtrent samtidig søkte jeg et 3-måneders vikariat i assistentstilling ved Vestfold fylkeskassererkontor. Selv det fikk jeg ikke. Likedan gikk det med en søknad jeg, også i høst, sendte om en stilling ved Vestfold skattefogedkontor. Etter dette er det ikke lett for meg å skjønne at det er ment alvorlig dette som er sakt så ofte at tidligere NS-medlemmer vil bli tatt inn igjen, men i lavere stillinger enn de hadde før.

Arbødigst

Lorenz B. Hansen